

Leirfjord kommune
- muligheter på land og på vann

KOMMUNEDELPLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSER 2019-2023

Revidert planutkast

FORORD

Fysisk aktivitet og naturopplevelser er svært viktig for vår fysiske og psykiske helse. Vi må legge til rette slik at alle har mulighet til å delta og oppleve mestring og glede ved fysisk aktivitet, uavhengig av bakgrunn. God planlegging og godt samarbeid med frivillig sektor er avgjørende for utviklingen av gode anlegg og arenaer for fysisk aktivitet og naturopplevelser både for barn og voksne. Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2019-2023 er Leirfjord kommunes styringsverktøy for arbeidet med anlegg og områder for fysisk aktivitet og friluftsliv. Planen er utarbeidet etter veilederen fra Kulturdepartementet "Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet".

Hege Ansnes Igeland

Folkehelse- og Kulturkoordinator

Innhold

FORORD.....	2
INNLEDNING.....	4
Planprosessen	4
Forhold til andre planer.....	5
Sentrale begreper.....	5
UTVIKLINGSTREKK	6
Utviklingstrekk i Leirfjord kommune.....	6
Generelle utviklingstrekk og anbefalinger for fysisk aktivitet i Norge	6
RESULTATVURDERING AV FØRIGE PLAN.....	8
Status for anleggsutbygging 2011-2019.....	10
STATUS OG ANALYSE AV NÅSITUASJONEN I LEIRFJORD KOMMUNE.....	11
Aktivitet.....	11
Bo- og nærmiljø.....	12
Friluftsliv.....	12
Idrett.....	14
Drift og vedlikehold.....	14
INNSPILL OG MEDVIRKNING TIL PLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSER.....	15
Min Ønskefritid	15
Mitt Nærmiljø – Min Fritid	17
Fysisk aktivitet	17
Friluftsliv.....	19
Sosiale møteplasser.....	20
Lag og foreningers aktiviteter og behov.....	21
BEHOVSVSANALYSE.....	22
MÅLSETNINGER.....	23
Formål	23
Resultatmål	23
HANDLINGSPROGRAM FOR ANLEGG	24
Prioritert handlingsprogram nærmiljøanlegg	25
Prioritert handlingsprogram ordinære anlegg.....	25
Upprioritert plan for anlegg	26
KART	28

INNLEDNING

Kulturdepartementet stiller krav om at områder og anlegg det søkes om spillemidler til, må inngå i en kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Bakgrunnen for dette planarbeidet er at anleggsutbygging skal bli gjenstand for klare behovsvurderinger i forhold til samfunnsmessige og idrettslige mål. Det er et mål at kommunedelplanen for fysisk aktivitet og naturopplevelser gjennom anleggsutbygging og samarbeid med frivillige lag og foreninger skal bidra til økt fysisk aktivitet, sosial utjevning og bedre folkehelse i Leirfjord.

Tiltak og målsetninger fra planen må følges opp gjennom årlige virksomhetsplaner, budsjett og økonomiplan. Planens handlingsprogram skal rulleres årlig og hele planen skal revideres minst en gang hver valgperiode. Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser kan suppleres med temaplaner der det er nødvendig.

Planprosessen

I forbindelse med vedtak av ny planstrategi 2016-2020 ble det bestemt at plan for fysisk aktivitet og naturopplevelser skulle revideres. Melding om oppstart av planarbeidet ble annonsert 15.02.17, samtidig som planprogrammet ble lagt ut til offentlig høring. Planarbeidet har blitt noe forsinket pga. andre arbeidsoppgaver i administrasjonen. Kommunestyret ble orientert om forsinkelsen i kommunestyremøtet 11.9.2018.

Arbeidet med kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser har vært organisert i en arbeidsgruppe med strategisk ledelse som styringsgruppe. Arbeidsgruppen har bestått av:

- Hege Ansnes Igeland, folkehelse- og kulturkoordinator
- Kjell Olav Lund, kommunalsjef helse og velferd
- Sigbjørn Olsen, kommunefysioterapeut
- Brith Karin Lund, Nav/flyktning koordinator

Det er gjennomført flere medvirkningsprosesser slik at befolkningen har fått mulighet til å si noe om hva som er viktig for dem i arbeidet med fysisk aktivitet og naturopplevelser. Her er en oversikt over medvirkningsprosessene som er gjennomført:

Befolkningsgruppe	Metode og tidspunkt	Tema for innspill/medvirkning
Barn på barneskolene, ca. 4 trinn.	Min ønskefritid: Tegninger og tekst, juni 2018	Hva gjør barna på fritiden? Hva ønsker de å gjøre på fritiden?
Lag og foreninger (idrett, friluftsliv, «helse-foreninger», velforeninger, ungdomslag og lignende)	Brev til lag og foreninger, September-Desember 2018.	Spørsmål om foreningenes behov og ønsker for aktiviteter, anlegg, turmål og møteplasser. Spørsmål knyttet til aktiviteten i dag og eventuelle planer og ideer foreningen har for utvikling fremover.

Ungdom, voksne og eldre	Spørreundersøkelse på nett og papir. November-Desember 2018	Ønsker og behov knyttet til fysisk aktivitet, friluftsliv og sosiale møteplasser.
-------------------------	---	---

Forhold til andre planer

Leirfjord kommune har startet arbeidet med ny kommuneplan. Den skal ferdigstilles i løpet av 2020, og dette skal være kommunens overordnede styringsverktøy.

Plan for fysisk aktivitet og naturopplevelser er en kommunedelplan for temaene fysisk aktivitet, bo- og nærmiljø, naturopplevelser og idrettsanlegg. Planen skal være et verktøy for å nå kommunens mål på feltet. Planen har ingen juridisk hjemmel til disponering av arealer, og må knyttes opp til kommuneplanens arealdel, øvrige kommuneplaner og reguleringsplaner for å oppnå hjemmel. Kommunens budsjett og økonomiplan er styrende for bevilgninger til bygging og drift av anlegg.

Sentrale begreper

Idrett: Med idrett forstås aktivitet i form av trening, eller konkurranse i den organiserte idretten.

Fysisk aktivitet: Med fysisk aktivitet forstås egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og aktiviteter preget av lek.

Friluftsliv: Klima- og miljøverndepartementet definerer friluftsliv som opphold og fysisk aktivitet i friluft, i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelser. Kulturdepartementet har valgt å la friluftsliv inngå i begrepet fysisk aktivitet.

Idrettsanlegg: I spillemiddelfordelingen opererer departementet med følgende klassifisering av idrettsanlegg:

- nærmiljøanlegg
- ordinære anlegg
- nasjonalanlegg

Med nærmiljøanlegg menes utendørs anlegg eller område for egenorganisert fysisk aktivitet, hovedsakelig beliggende i tilknytning til bo- og/eller oppholdsområder.

De ordinære tilskuddsberettigede anleggstypene er i hovedsak nært knyttet til konkurranse- og treningsvirksomhet for den organiserte idretten. De tekniske krav til mål og utforming av anleggene tar utgangspunkt i konkurransereglene til det enkelte særforbund.

Nasjonalanlegg er idrettsanlegg som tilfredsstiller tekniske og funksjonelle standardkrav for avvikling av relevante internasjonale mesterskap og konkurranser.

Friluftsområder og friområder: Begrepet "Frilufts- og friområder" blir ofte brukt som fellesbetegnelser på grønne områder som er tilgjengelige for allmennhetens frie ferdsel.

Statlig sikrede friluftsområder: Friluftsområder for allmenn bruk. De er sikret ved offentlig erverv, servitutt (bruksrett) eller langsiktig leieavtale.

UTVIKLINGSTREKK

Utviklingstrekk i Leirfjord kommune

Leirfjord kommune har hatt en stabil og svakt økende befolkning de senere årene. Befolkningsveksten har særlig vært knyttet til innvandring. Innvandringen til kommunen vil trolig avta de kommende årene pga. redusert bosetting av flyktninger. De siste årene har vi hatt store barnekull. I 2019 har Leirfjord 169 barn i aldersgruppen 0-4 år (ca. 34 barn per årskull i gjennomsnitt). I aldersgruppen 5-9 år er det 167 barn (ca. 33 barn per årskull) og i aldersgruppen 10-14 år er det 121 barn (ca. 24 barn per årskull).

Folkehelseprofilen for 2019 viser at Leirfjord kommune har høy andel barn i lavinntektsfamilier, nesten dobbelt så mange som landsgjennomsnittet. Svært mange barn er på laveste mestringsnivå i lesing og regning, og kommunen har en høy andel overvektige (oppgitt ved nettbasert sesjon). Vi har allikevel en høy forventet levealder for både kvinner og menn.

Ungdata har blitt gjennomført i 2013, 2016 og 2019. Undersøkelsen gir oss informasjon om ungdommene på ungdomsskolen sitt forhold til foreldre og venner, skole, fritid, egen helse og nærmiljøet. I 2016 oppgir 82 % av ungdomsskoleelevene i Leirfjord at de trener ukentlig, i 2019 har det falt til 73 %. 46 % er i 2019 med i en eller annen fritidsorganisasjon. Det er langt flere jenter enn gutter som trener i idrettslag og deltar i fritidsorganisasjoner. Jentene trener også mere enn gutta. De fleste elevene på ungdomstrinnet blir kjørt eller tar buss til skolen. Bare 26 % går eller sykler i 2016.

I kommunen har vi mange familier med lav inntekt og utfordringer knyttet til sosial ulikhet i helse. Det er viktig å ha med når vi planlegger for økt fysisk aktivitet og deltakelse i idrett og friluftsliv.

Generelle utviklingstrekk og anbefalinger for fysisk aktivitet i Norge Helsetilstanden

Helsetilstanden i Norge 2019 er i hovedsak god. Forventet levealder var i 2017 84,3 år for kvinner og 80,9 år for menn. Dette er blant de høyeste i verden. De to viktigste dødsårsakene er kreft og hjerte- og karsykdommer.

De viktigste årsakene til sykdom og redusert helse er muskel- og skjelettsykdommer, psykiske plager og lidelser, hjerte- og karsykdommer og kreft. Samtidig som levealderen øker blir det flere som lever lenge med en eller flere kroniske sykdommer. Kvinner og menn med lengst utdanning lever 5-6 år lengre og har bedre helse enn de som har kortest utdanning.

Fysisk aktivitet voksne

Helsedirektoratets anbefalinger for fysisk aktivitet hos voksne og unge over 15 år:

Voksne og eldre bør være fysisk aktive i minst 150 minutter med moderat intensitet per uke eller minst 75 minutter med høy intensitet per uke. Anbefalingen kan også oppfylles med kombinasjon av moderat og høy intensitet. For eksempel 90 minutter med moderat intensitet og 30 minutter med høy intensitet. Aktiviteten kan deles opp i bolker på minst 10 minutters varighet.

Det anbefales også å redusere stillesitting.

Blant voksne er det i dag omtrent 30 prosent som oppfyller anbefalingene. Fra et folkehelseperspektiv bør både barn, voksne og eldre redusere tiden de bruker på stillesittende aktiviteter og øke tiden på aktiviteter med moderat intensitet. Gåing og sykling, som er en naturlig del av hverdagen, er gode eksempler på slike aktiviteter og er noe de fleste kan utføre.

Det er klare forskjeller knyttet til sosial klasse. Både egen utdanning, foreldres utdanning, egen bruttoinntekt og husstandens samlede inntekt slår tydelig ut når det gjelder å tilfredsstille helsekravet til fysisk aktivitet.

Anlegg aktiviserer ulikt. Et karakteristisk trekk er at i perioden 1999–2015 øker bruken av anleggstyper som turstier, private treningssentre, lysløyper og vekt- og styrkerom. Dette er anleggstyper som er åpne og lett tilgjengelige for individuell bruk, og som tilrettelegger for aktivitet utenfor idrettslagene. I perioden 1999–2015 har det blitt en mindre andel av befolkningen som bruker tradisjonelle idrettsanlegg.

Når det gjelder sosial klasse, fremstår turstier, større utmarksarealer, parker og grøntområder som likhetsfremmende arenaer for fysisk aktivitet. Forskjellen i bruk av andre anleggstyper avspeiler større klasseforskjeller. De største klasseforskjellene finner vi ved bruk av private treningssentre og lysløyper. Svømmebasseng og skyteanlegg skiller seg ut ved at vi finner den største andelen brukere i den laveste klassen.

Fysisk aktivitet barn

Helsedirektoratets anbefalinger for fysisk aktivitet for barn:

Helsedirektoratet anbefaler at barn og unge bør være i fysisk aktivitet med moderat eller høy intensitet i minimum 60 minutter daglig, og i fysisk aktivitet med høy intensitet minst tre ganger i uken

I tillegg er det utarbeidet egne anbefalinger om å redusere stillesitting.

I 2018 ble fysisk aktivitet og fysisk form kartlagt blant landets 6-, 9- og 15-åringer. Fysisk aktivitet er registrert med aktivitetsmåler og viser at gutter fortsatt har et gjennomgående høyere aktivitetsnivå enn jenter i alle aldersgrupper. Blant 6-åringene oppfylder omtrent ni av ti barn anbefalingen om minst 60 minutter per dag med fysisk aktivitet av moderat til hard intensitet. Blant 9-åringene tilfredsstiller 64 % av jentene og 81 % av guttene anbefalingen, tilsvarende tall blant 15-årige jenter og gutter er henholdsvis 40 % og 51 %.

Vi ser at 9- og 15-årige jenter bruker like stor del av uken i ro i 2018 som de gjorde i 2011, i samme periode har 9-årige gutters tid i ro økt med 105 minutter i uken, tilsvarende tall for 15-årige gutter er en økning med 56 minutter.

RESULTATVURDERING AV FORRIGE PLAN

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2011-2015 ble vedtatt i kommunestyret 16.12.2010. Planen ble rullert innenfor planperioden men har ikke vært revidert etter 2015. Hovedmål for planen var: «Gi alle innbyggerne i Leirfjord kommune et tilbud om fysisk aktivitet og naturopplevelser ut fra egne forutsetninger og behov.» Aktivisering av barn og ungdom var et hovedfokus.

Resultatvurdering av HANDLINGSPLAN FOR AKTIVITET (Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2011-2015)

Fra 2016-2019 har kommunen ikke hatt noe gjeldende styringsverktøy for arbeidet med fysisk aktivitet, anlegg og tilrettelegging av naturopplevelser. Leirfjord kommune har uansett jobbet med idrett og anleggsbygging i disse årene. I resultatvurderingen ser jeg perioden fra 2011 til 2019 under ett.

Mål (2011-2015)	Planlagte tiltak (2011-2015)	Resultatvurdering (2019)
Sikre et godt vedlikehold av eksisterende anlegg	Opprettholde vedlikeholdsrutiner som eksisterer Sette av midler til opprusting Økt samarbeid på tvers	Det har tatt tid å få på plass vedlikeholdsplaner for alle kommunens anlegg. Det arbeides fortsatt med å få på plass avtaler som sikrer vedlikeholdet av eksisterende anlegg. Dette gjelder både avtaler med lag og foreninger og interne prosedyrer. Det har ikke vært satt av nok ressurser til vedlikehold.
Sikre funksjons-hemmede tilgang til anlegg	Ved nyetableringer sikre mulig tilrettelegging Gjennomgang av eksisterende anlegg og tilrettelegge de som er mulig	Av erfaring ser vi at det er hindringer her og der på kommunes eksisterende anlegg. Det har ikke vært foretatt en helhetlig kartlegging av tilgjengelighet og universell utforming.
Bedre tilretteleggelse av turstier og fjelltrim	Kartlegge behov; Fjelltrim prioriteres jfr. økonomiplan Lage plan for oppmerking og vedlikehold Gjennomføre sammen med frivillige	I samarbeid med Helgeland Friluftsråd er det gjennomført en kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Leirfjord kommune. I samarbeid med Helgeland Friluftsråd og frivillige lag og foreninger og med støtte fra Gjensidigestiftelsen og Nordland Fylkeskommune har Leirfjord kommune gjennomført flere turskiltprosjekt i perioden. Leirfjord kommune har tatt i bruk TellTur som er friluftsrådenes elektroniske turregistrering. Her har kommunen registrert ca. 25 turmål og har mange aktive brukere. Leirfjord kommune har mange kjente og merkede

		turstier. Utfordringen fremover er vedlikehold av eksisterende løyper, innhente grunneieravtaler og markedsføring av kommunens mange tur- og friluftsområder.
Samordne anlegg for best mulig utnyttelse	Etablere stødig kontakt mellom kulturetat og leder idrettsråd	Det har vært gjort flere forsøk på å etablere idrettsråd i Leirfjord, uten å lykkes over tid.
Økt kompetanse for aktivitetsledere	Sikre informasjon ut om midler Initiere nye områder for aktivitet Bidra med faglig støtte og hjelp ved søknadsskriving	Leirfjord kommune gir økonomisk og praktisk hjelp i forbindelse med nyetablering av aktivitet og kompetanseheving.
Økt informasjon ut til mulige brukere	Kommunens hjemmesider oppdateres Ansvar for info ut tillegges navngitt person Oppslagstavler ved miljøgate og i hall etableres.	Kommunens hjemmeside er ikke alltid oppdatert og ansvaret er uklart. Aktuell informasjon og nyheter kommer ut til folk gjennom hjemmesiden, facebook og Leirfjord Informerer i Helgelands blad. Det er etablert oppslagstavle i hallen. Denne er lite brukt.
Sikre fortsatt drift av FYSAK	Opprettholde koordinatorfunksjonen i det kommunale system	Fysak er godt etablert i kommunefysioterapeutstillingen, men har ingen avsatt prosentvis ressurs. Fysak har fått redusert sine budsjetter.
Motivere til ny aktivitet	Lag og foreninger oppsøker kulturetat for hjelp ved ny aktivitet Kommunen initierer til ny aktivitet som kanaliseres gjennom lag og foreninger	Initiativ til ny aktivitet har de siste årene kommet både fra politikerne, administrasjonen og foreninger/frivillige. «Kulturetaten» har vært et naturlig bindeledd i slike prosesser.

Status for anleggsutbygging 2011-2019

Her er status for anleggene som lå inne i prioritert handlingsplan i *Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser 2011-2015*. Dette inkluderer anleggene som ble tatt inn gjennom delrullinger i planperioden.

Ordinære anlegg:

Anleggstype	Status
1. Klatrevegg Leirfjordhallen	Gjennomført
2. Elektroniske skiver, Leirfjordhallen	Gjennomført
3. Skytebane, Levang	Gjennomført
4. Kunstgressbane, Leland Idrettsplass	Gjennomført
5. Skytterhus / anlegg, Fagervika	Ikke gjennomført
6. (Binge) ball og skøyteanlegg, Leland	Gjennomført
7. Løpende elgbane, Austvika	Ikke gjennomført
6. Motocrossbane, Vatne	Gjennomført
7. Utvidelse av klatrevegg, Leirfjordhallen	Ikke gjennomført
8. (Binge) ball og skøyteanlegg, Ulvanger	Gjennomført

Nærmiljøanlegg:

Anleggstype	Status
1. Fiskeplass tilrettelagt for funksjonshemmede	Ikke gjennomført
2. Skilekområde med half-pipe, Leland Idrettsplass	Ikke gjennomført
3. Nærmiljøanlegg ved Klubben, inkl. gapahuk, Leland	Delvis gjennomført

STATUS OG ANALYSE AV NÅSITUASJONEN I LEIRFJORD KOMMUNE

Aktivitet

Skoler og barnehager:

Barn og unge tilbringer ca. 30 000 timer i almindannende institusjoner. Skoler og barnehager er derfor en viktig arena for å skape gode aktivitetsvaner og sikre daglig fysisk aktivitet. Ved å gi alle barn basiskompetanse på aktivitet og friluftsliv har man gitt dem et godt grunnlag for voksenlivet. Leirfjord kommune jobber med å få på plass godkjenning av skoler og barnehager etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager og Nordland Fylkeskommunes kriteriesett for helsefremmende skoler og barnehager.

Fra idrett til egenorganisert aktivitet:

For barn og mange ungdommer er den organiserte idretten en viktig arena for fysisk aktivitet. I løpet av ungdomsårene er det mange som forlater idrettslagene og går over til ulike former for egenorganisert aktivitet. Blant voksne er den egenorganiserte aktiviteten dominerende. Turgåing, langrenn, løping, sykling og styrketrening er eksempler på populære treningsformer for både ungdom, voksne og eldre. Treningen foregår hjemme, utendørs eller på treningsrom/-senter av ulike slag. Alene eller sammen med venner.

Eldre:

Eldre har svært god nytte av å være fysisk aktivitet. Fysisk aktivitet og trening gir bedre helse og trivsel og kan forebygge fall. Leirfjord har i mange år hatt en aktiv seniordansegruppe og det er nå også etablert et tilbud om sittedans/stoltrim. Svært mange eldre er aktive turgåere. Noen eldre blir inaktive og kanskje ensomme pga. helseplager og mangel på tilbud i nærområdet.

Lag og foreninger:

Leirfjord kommune er avhengig av at frivillige lag og foreninger bidrar i samfunnsutviklingen. Ildsjeler og aktive organisasjoner betyr svært mye for kommunen. Lag og foreninger er på sin side avhengig av at kommunen kan tilby praktisk og økonomisk støtte, veiledning og lokaler eller anlegg. For å få et best mulig samarbeid må det være god kommunikasjon mellom kommunen og frivilligheten.

Utstyr for idrett og friluftsliv:

Leirfjord har en høy andel lavinntekstfamilier. Utstyr for idrett og friluftsliv er dyrt og kravene til utstyr øker med barnas alder og satsningsnivå. Per i dag har Leirfjord kommune ingen utstyrssentral, men vi eier en del utstyr som er plassert på enhetene nær aktuelle brukere. Alstahaug kommune har nylig åpnet en avdeling av BUA Utstyrssentral. Leirfjord kommune ønsker å få til et samarbeid med Alstahaug slik at Leirfjords befolkning også har god tilgang til utstyr fra BUA.

Bo- og nærmiljø

Lekeplasser

På alle skolene og barnehagene våre har det blitt gjennomført oppgraderinger av utearealet gjennom de siste årene. Skoler og barnehager er viktige samlingsplasser for barna også etter stengetid.

- Ulvungen oppvekstsenter: Ny ballbinge i 2017. Ballbingen islegges på vinteren. Ny aktivitetspark i 2018. Både ballbingen og aktivitetsparken eies og drives av Ulvungen Velforening med støtte fra Leirfjord kommune.
- Tverlandet oppvekstsenter: Uteområdet for barnehagen ble oppgradert i 2017.
- Leirfjord barne- og ungdomsskole: Her er utearealet oppgradert gjennom flere år. Skatepark, ballbinge, ballbane som kan islegges på vinteren, hinderløype og lekeapparater.
- Storåsen barnehage: Nyoppusset barnehage og uteområde i 2018.
- Leines barnehage: Barnehagen og uteområdet er totalrenovert og sto ferdig i 2019.

Leirfjord kommune har ikke fullstendig oversikt over hva som finnes av små lekeplasser i kommunen, eller hvilken standard de har. Det er stort sett satt av areal til friområde/lek i alle detaljreguleringsplaner.

Kulturhustomta hadde tidligere flere lekeapparater, men de ble fjernet siden de var i dårlig forfatning. Plenen bak kulturhuset inneholder sandvolleyballbane som brukes mye av ungdom og voksne. Plenen brukes også til fotballspill. Det er bord og benker både rundt kulturhuset og i «parken» som ligger like ved.

Aktiv transport:

Transport til og fra skole, jobb og fritidsaktiviteter kan være en viktig arena for fysisk aktivitet. I Leirfjord er det mange som har lang avstand eller utrygg vei til sine hverdagsaktiviteter. I Ungdata 2016 svarte 71 % av ungdomsskoleelevene at de reiste til skolen med buss eller bil.

Friluftsliv

Sti og løyper

I samarbeid med Helgeland Friluftsråd er det gjennomført kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Leirfjord kommune i 2016. Dette arbeidet er et godt grunnlag for å kunne jobbe videre med ferdselsåreplan for Leirfjord (Sti- og løypeplan). Arbeidet med ferdselsåreplaner vil gi kommunen oversikt og grunnlag for prioritering av tiltak i samarbeid med frivillige aktører. Når ferdselsåreplan for Leirfjord er utarbeidet skal den inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget for Plan for fysisk aktivitet og naturopplevelser.

Leirfjord kommune arbeider for å etablere merkede scooterløyper opp mot Toven.

I samarbeid med Helgeland Friluftsråd og frivillige lag og foreninger har Leirfjord kommune gjennomført flere turskiltprosjekt i perioden. Leirfjord kommune har mange kjente og merkede turstier med besøkende fra hele regionen. Det må jobbes videre med vedlikehold av eksisterende løyper, sikre grunneieravtaler, tilrettelegging av nye løyper og markedsføring av kommunens mange tur- og friluftsområder.

Fjelltrimmen i Leirfjord har 10 turpostkasser med varierende vanskelighetsgrad. På de mest populære turene er det over 1000 besøkende som skriver seg inn i fjelltrimbøkene hvert år.

Leirfjord kommune har også tatt i bruk TellTur som er friluftsrådernes elektroniske turregistrering. Her har kommunen registrert ca. 25 turmål og har mange aktive brukere.

Vinterfriluftsliv

På vinteren er skianlegget i Tovåsen kommunens mest populære utfartssted. Skiløypen innover Randalen og lysløypen på Tovåsen brukes til tur og trening av både Leirfjordinger og folk fra nabokommunene. Løypene her prepareres med kommunens tråkkemaskin. På Leland er det også en velholdt lysløype og flere turløyper som kjøres med scooter og sporlegger. Lysløypene på Bakken og Tverlandet har forfalt noe og mangler en del lyspunkter. Fra Bakken kjøres det turløyper med scooter og sporlegger. Dette er et gammelt og tradisjonsrikt utfartsområde for skiløpere som har fått mange nye besøkende de siste årene.

Det finnes også flere fine vann i Leirfjord der en kan gå på skøyter når forholdene ligger til rette for det.

Statlig sikrede friluftsområder

Leirfjord kommune har 2 statlig sikrede friluftsområder. Leinesodden – Helgelandsbrua og Lysåsen. Det er utarbeidet forvaltningsplaner for begge områdene for 2016-2020. Lysåsen er et sentralt plassert friluftsområde med stort potensiale. På Leland er det behov for et bedre tilrettelagt og tilgjengelig friluftsområde for skoler, barnehager og eldre. Utvikling av det statlig sikrede friluftsområdet Lysåsen kan gi en slik friluftsmøteplass. Her ønsker Leirfjord kommune å øke tilgjengeligheten og etablere aktivitetsområder i samarbeid med befolkningen. Leinesodden-Helgelandsbrua kan bli et lett tilgjengelig friluftsområde både for dem som er på gjennomreise og for lokalbefolkningen. Området kan nyttes til pedagogiske formål for barn og unge, som fiskeplass eller til å observere fugleliv.

Informasjon

Leirfjord kommune har svært mange tur- og friluftslivsmuligheter, gapahuker, skiløyper, badeplasser, trimpostkasser og grillplasser. En fullstendig oversikt over slike steder er etterspurt og hadde vært ønskelig å få til. Informasjon om aktuelle turmål finnes på nett på Turkart Helgeland, Telltur og Leirfjord kommunes hjemmeside. Frivillige har etablert facebookgrupper for ulike turmål og noen av disse har mange «følgere». Her er det mulig å dele informasjon om alt fra vær og føre, til avstander og

parkeringsmuligheter. Privatpersoners deling av bilder og turopplevelser på sosiale media eller muntlig med venner er også en viktig kilde til friluftslivsinformasjon og inspirasjon.

Idrett

Leirfjord kommune har hatt en liten nedgang i antall idrettslag de siste årene. Leirfjord Idrettslag er det største idrettslaget i kommunen. Leirfjord Idrettslag består i dag av 4 undergrupper, fotball, ski, turn og terrengsykkel. Idrettslaget har hatt en økning fra 2014 til 2018 på over 100 medlemmer. Andelen jenter/kvinner har i samme periode gått fra 35 % til 49 %. Turngruppen som startet opp i 2018 kan trolig forklare noe av økningen. I tillegg til Leirfjord Idrettslag har Leirfjord 3 andre idrettslag med noenlunde stabil medlemsmasse de siste årene; Leirfjord Motorsportklubb, Leirfjord Sportsskytterklubb og Leirfjord Innebandy. Det har vært gjort flere forsøk på å etablere et idrettsråd, uten å lykkes helt.

Leirfjord har brukbar anleggsdekning for de idrettene som tilbys per i dag. Leirfjordhallen har for lite lagringsplass for idrettsutstyr og det er press på de mest populære treningstidene i hallen. Miljødirektoratet har varslet en ny forskrift for håndtering av gummigranulat. Leirfjord kommune vil trolig få økte kostnader knyttet til håndteringen av granulat ved kunstgressbanen på Leland Idrettsplass.

Vi ser en økning av antall barn i kullene som nå går på småtrinnet og i barnehagene. Dette kan trolig gi ett oppsving for idretten i Leirfjord de kommende årene. Organisert aktivitet er en viktig del av hverdagen for mange barn i Leirfjord. I ungdomsårene er det mange som slutter med idrett. Noen går over til egenorganisert aktivitet, men mange blir mindre aktive. Det er ønskelig å beholde ungdommene i idretten lengst mulig. Da er det viktig å lage tilbud som ungdommen ønsker og mestrer. Idretten har behov for stadig nye trenere, styremedlemmer og dugnadsfolk for å kunne drive aktiviteter for barn og voksne. Disse må få tilbud om nødvendige kurs og opplæring.

Anlegg og aktivitet

Gjennom de siste 10-15 årene har Leirfjord kommune i samarbeid med frivillige lag fått på plass store og viktige idrettsanlegg som Leirfjordhallen (flerbrukshall, skytebane og klatrevegg), kunstgressbane og tennisbane. Det er også etablert flere nærmiljøanlegg som sandvolleyballbanen og flere ballbinger. Kjøp av tråkkemaskinen har vært viktig både for skiidrett og for langrenn som egentrening og friluftsliv.

Anleggsutbyggingen har lagt til rette for fysisk aktivitet og idrett, særlig for barn og unge. Med bygging av flerbrukshallen håpet man det ville blomstre opp mange nye aktiviteter i Leirfjord. Det har ikke skjedd i den grad man kanskje hadde trodd. Den ny oppstartede turngruppen til Leirfjord Idrettslag er imidlertid svært gledelig i denne sammenhengen.

Drift og vedlikehold

Leirfjord kommune har fått på plass mange og gode idretts- og nærmiljøanlegg. Planlegging av vedlikehold og drift av anleggene har ikke vært like høyt prioritert. Mange av anleggene eies, drives og brukes i et samarbeid mellom Leirfjord kommune og frivillige lag og foreninger. Dette gjør det ekstra viktig å ha formaliserte samarbeid og tydelige avtaler for hvordan anleggene skal etterses og vedlikeholdes.

Det er påbegynt et arbeid med å få på plass både avtaler med lag og foreninger, samt interne prosedyrer. Godt vedlikehold er nødvendig for å beholde anlegg med god standard.

INNSPILL OG MEDVIRKNING TIL PLAN FOR FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSER

Medvirkning fra befolkningen i planarbeid er avgjørende for å få et godt kunnskapsgrunnlag. I arbeidet med fysisk aktivitet og naturopplevelser er samarbeid mellom kommunen og lag og foreninger avgjørende for å kunne skape gode tilbud for befolkningen. Vi har bedt befolkningen medvirke på 3 ulike måter. *Min Ønskefritid*, *Mitt Nærmiljø – Min Fritid* og brev til lag og foreninger.

Min Ønskefritid

Elevene på 4. trinn på LBU og ca. 4-7 trinn på Ulvängen og Tverlandet oppvekstsenter ble i juni 2018 invitert til å komme med innspill til kommunedelplanen for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Innspillene skulle være i form av to ark der de skulle tegne og/eller skrive hva de gjør på fritida og hva de ønsker å gjøre. Vi fikk totalt 34 besvarelser på hver oppgave. Noen tegnet eller skrev om en viktig aktivitet i innspillet sitt mens andre beskrev/tegnete mange aktiviteter som de ønsket seg eller allerede drev med. Hvis vi hadde gitt barna samme oppgave på vinteren er det trolig at vi ville fått færre innspill på bading og langt flere innspill på vinteraktiviteter.

Tegn eller skriv hva du gjør på fritiden din:

Dette er de aktivitetene som flest oppgir at de holder på med på fritiden: Spiller spill (PC-, TV- og mobilspill), spiller fotball, er sammen med venner, ser på TV (også You tube og film), sykler, turner, hopper på trampoline, leker med sparkesykkel/skateboard eller rulleskøyter, rir eller holder på med hester, er sammen med andre dyr, og går på tur.

Tegn eller skriv hva du gjør på fritiden din:

Tegn eller skriv hva du skulle ønske du kunne gjort på fritiden din:

(Besvarelser fra Min Ønskefritid)

Tegn eller skriv hva du skulle ønske du kunne gjort på fritiden din:

Dette er de aktivitetene som flest oppgir at de ønsker å holde på med på fritiden: Ridning, turning, spille spill (PC-, TV- og mobilspill), bade, klatre, spille fotball og boksing.

Andre funn:

Mange av aktivitetene som barna ønsker seg er allerede tilgjengelige i Leirfjord, særlig etter oppstart av turngruppen. Nesten halvparten av barna oppgir at de ønsker å gjøre minst en av de tingene de allerede oppgir at de gjør.

Ridning er den aktiviteten som aller flest av barna ønsker å holde på med, og flere gjør det allerede. Ridning er en dyr hobby, som også krever mye av foreldrene. Dette begrenser nok mange av barnas ønske om ridning.

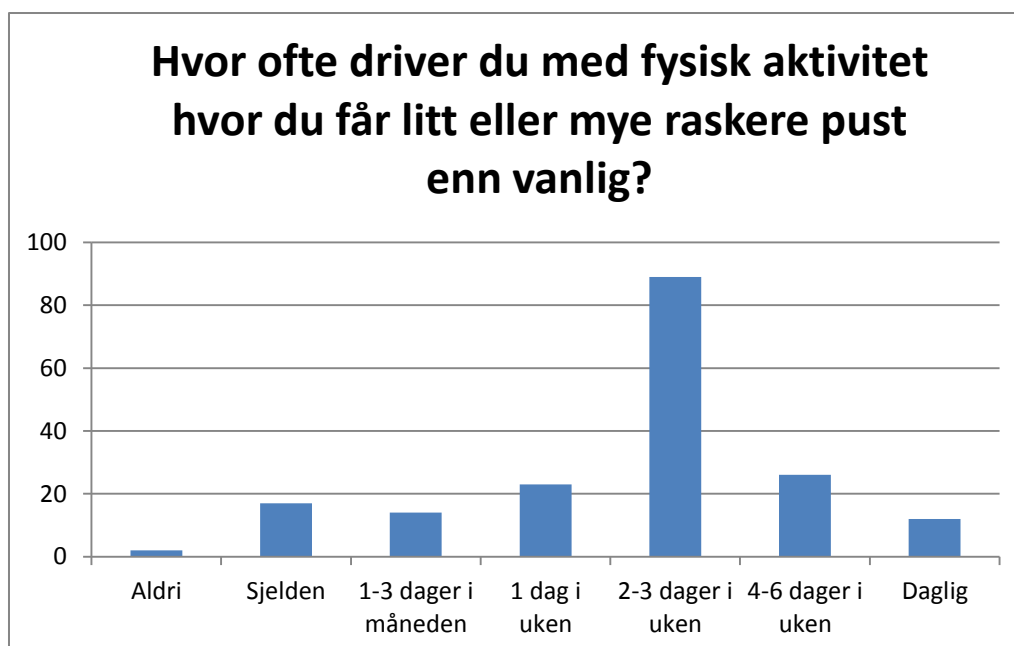
Dataspill er svært populært. Halvparten av barna oppgir dette som en aktivitet de gjør på fritiden sin. ¼ av barna oppgir at de ønsker å holde på med dataspill på fritiden.

Mitt Nærmiljø – Min Fritid

Det ble i november og desember 2018 gjennomført en spørreundersøkelse blant Leirfjords befolkning, Mitt Nærmiljø – Min Fritid. Undersøkelsen var tilgjengelig på nett og papir og rettet seg mot ungdom fra 13 år, voksne og eldre. Vi fikk 185 besvarelser med god aldersmessig og geografisk spredning. Det var dobbelt så mange kvinner som menn som besvarte undersøkelsen. Tema for undersøkelsen var sosiale møteplasser, fysisk aktivitet, friluftsliv og nærmiljø. Undersøkelsen ble gjennomført på senhøsten, og tidspunktet kan prege svarene i noen grad. Her vil vi presentere hovedfunnene fra undersøkelsen.

Fysisk aktivitet

77 % av de 185 personene som besvarte undersøkelsen skulle ønske at de var mere fysisk aktive. Mange er allerede aktive noen dager i uka. De mest vanlige aktivitetene er fotturer i fjell, skog og langs veien samt skiturer og langrenn. Deretter følger trening på treningsrom og styrketrening.

Fra Min Fritid – Mitt nærmiljø, Leirfjord 2018. Antall personer.

Dersom du ønsker å være mer aktiv, hva kan bidra til dette?

De ulike faktorene som folk oppgir har vi delt inn i 6 hovedgrupper. Her presenteres de faktorene som flest mener kan bidra til at de er mer aktive:

Treningsrom: Mange ønsket et bedre tilbud om treningsrom/treningssenter. De ønskene som går igjen er et større treningsrom med mer utstyr/apparater og bedre luft.

Turstier/skiløyper: Mange ønsker seg bedre tilrettelagte turmuligheter i nærmiljøet sitt. Flere og bedre tilrettelagte turstier og skiløyper. (lys, merking og tørrere stier) Mange ønsker også at turen skal være en sosial arena. De ønsker grillplasser og aktivitetsområder og de ønsker seg fellesturer der flere går sammen.

Aktiviteter/Tilbud: Mange ønsker seg flere aktivitetstilbud for alle aldersgrupper. Aktiviteter i hallen går igjen, og dans er det mange som etterlyser. Tilbud som alle kan delta på uavhengig av økonomi og helsetilstand er viktig for noen. Aktiviteter ute etterspørres også, for eksempel utendørs treningsapparater og terrengsykkelbane.

Personlige årsaker: Det er mange personlige årsaker til at man ikke er så aktive som man egentlig ønsker å være. Motivasjon og prioritering av tiden trekkes frem av flere. Helseutfordringer og ansvar for barn gir også utfordringer for noen.

Gang og sykkelvei, mørke og vinter: Mange ønsker seg gang- og sykkelvei. Flere uttrykker at de er redde for å gå langs hovedveien. Lys, brøyting og strøing er viktig for folk når de skal ut på vinteren. På vinteren blir veiene en erstatning for turstier siden det er vanskelig å gå i skogen og på fjellet.

Ønske om felleskap: Veldig mange uttrykker behov for noen å være aktive sammen med. Noen å dra på tur sammen med, eller organiserte aktiviteter der man kan møte andre mennesker. Aktiviteter og

turområder tilpasset mennesker med ulike behov er også en gjenganger, og aktiviteter og turområder skal helst være der en bor.

«Benker, gapahuker og grillhytter i nærområde»

«Et større og bedre treningsrom med nyere og mere utstyr, samt vindu for lufting»

«Flere plasser man kan trille med barnevogn. Riksveien er livsfarlig!»

«Flere arrangerte aktiviteter, som ikke koster noe, eller ikke så mye. Gjerne volleyball.»

«Flere å være aktiv sammen med»

«Gatelys i en mørklagt bygd på vinterstid.»

(Dersom du ønsker å være mer aktiv, hva kan bidra til dette?)

Friluftsliv

Det er mange som benytter seg av de store tur- og friluftsområdene vi har i Leirfjord. Vi ønsket å vite hva som skal til for at den enkelte skal bruke tur og friluftsområdene mere enn de gjør i dag. Her er en oppsummering av de viktigste svarene.

Hva skal til for at du benytter tur- og friluftsområder mer?

Informasjon og skilting: Det er åpenbart en forutsetning at man vet om et turområde for å kunne benytte det. Det er flere som etterlyser mere informasjon om de tur- og friluftsmulighetene som finnes. Det er enda flere som ønsker bedre merking av de løypene som finnes.

Kvaliteter ved tur og friluftsområdene: Flere og bedre merkede løyper! Tilrettelegginger for ulike grupper (rullestolbrukere, sykling, ridning, barn osv.) Lys og klopping/drenering. Benker og møteplasser som grillplass, fiskeplass og lekeområder.

Faktorer utenfor tur og friluftsområdene: Her er det hovedsakelig to faktorer; Det må være trygg adkomst til turområdene, for eksempel gang og sykkelvei og været skulle vært bedre.

Fellesskap: Mange ønsker noen å gå på tur sammen med, særlig organiserte turer og aktiviteter.

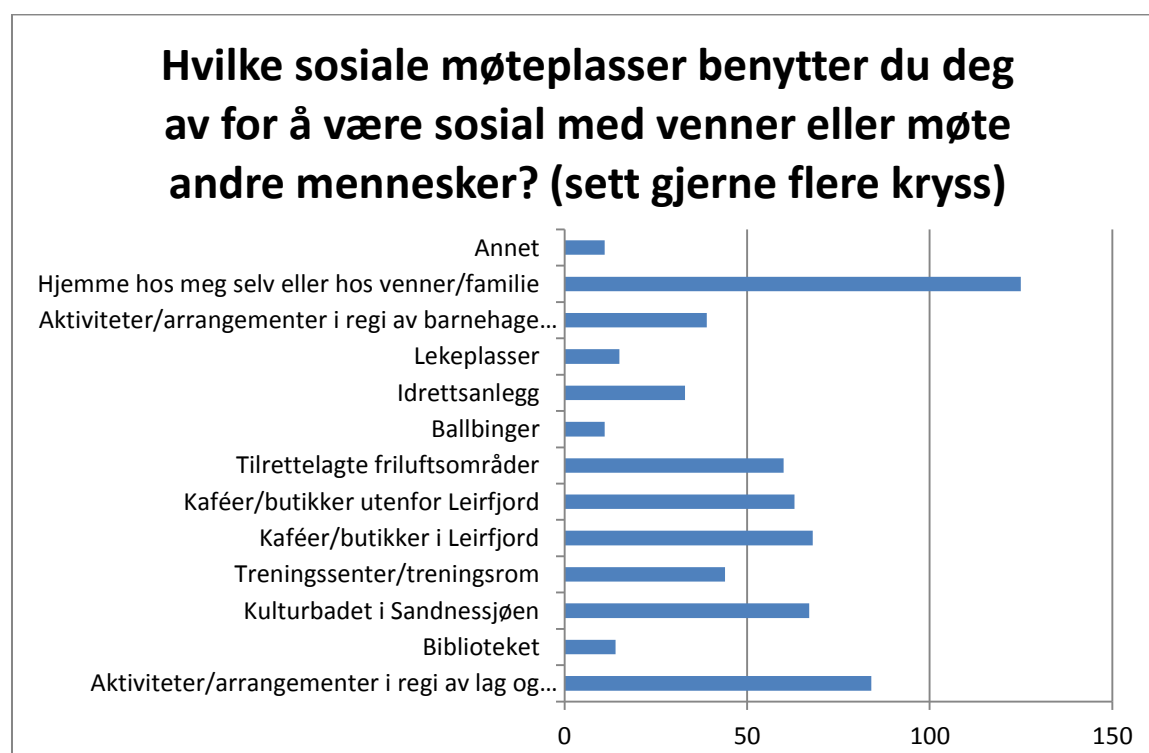
Personlige årsaker: Tid, tid og tid.

«Mindre regn»	«Sikkerhet langs riksveien noe som vil gi større tilgjengelighet»	«Bedre løyper i skog/mark som er egnet for hest uten å må ferdes langs asfalt»
«Her er alle muligheter, bare å komme seg ut»	«God merking, også parkeringsplasser, da det er mange turer jeg kunne tenkt å gå, men vet ikke hvor man kjører og parkerer»	«Skulle ønske at det ble arrangert flere felles turer rundt omkring»

(Hva skal til for at du benytter tur og friluftsområder mer?)

Sosiale møteplasser

Hjemmet er fortsatt en viktig sosial møteplass. Mange deltar på ulike arrangementer og aktiviteter, møter folk på butikken/kafeen eller på et friluftsområde. Noe av det sosiale livet foregår også utenfor kommunen med de tilbudene som nabobyene kan gi.

Er det noen sosiale møteplasser du savner i Leirfjord kommune? Eventuelt hvilke?

Ungdomstilbud: Ønskene fra aldersgruppa 13-19 var svært tydelige: De ønsker seg en ungdomsklubb! En møteplass, et sted å gå etter skoletid, gjerne Pow Wow som de kjenner fra før. Ønsket om en ungdomsklubb støttes også av flere voksne.

Tilbud for barn: Ønske om lekeplass og park med aktiviteter for både store og små.

Tilbud for voksne og eldre: Her er det tydelig at noen savner et mere urbant sentrum med kulturtilbud, musikkubber og pub. Noen ønsker også flere trenings- og aktivitetstilbud som ridehall, dans og spinning.

Utendørs aktiviteter: Badeplasser, toalettfasiliteter ved skiløypene, terrengsykkelløype og treningsparker.

«Fine parkområder der generasjoner kan møtes»

"Tilbudene på møteplasser og aktiviteter bør spres i hele Leirfjord, slik at ikke alt blir på Leland"

"Ungdommen trenger et trygt og åpent sted for å oppholde seg etter skoletid"

«Kunne ønsket lettere tilgjengelighet på badeplass om sommeren. Eksempel bedre sti og plass i Storbruhøla»

«En arena der barn og voksne kan leke ilag, en klatrepark»

«Ungdomsklubb dær alle kan møtes å treffest. Ha et sted å være rett å slett»

(Er det noen sosiale møteplasser du savner i Leirfjord kommune? Eventuelt hvilke?)

Lag og foreningers aktiviteter og behov

Idrettslag, ungdomslag, velforeninger og flere andre frivillige lag har fått brev med spørsmål om deres behov og ønsker for aktiviteter, anlegg, turmål og møteplasser. De fleste av innspillene beskrives i prioritert eller uprioritert handlingsplan. En kortversjon av svarene vi har fått legges som et digitalt vedlegg til planen. Denne finner du på Leirfjord kommunes hjemmeside; www.leirfjord.kommune.no. Her kan du se hvilke aktiviteter lagene driver i dag og hvilke behov eller planer de har fremover.

BEHOVSVSANALYSE

Aktivitet

Det er viktig å få på plass godkjenning av skoler og barnehager etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager samt godkjenning etter kriteriesett for helsefremmende skoler og barnehager.

Leirfjord kommune har behov for et godt samarbeid og god kommunikasjon med frivillige lag og foreninger. Utstyrssentral eller andre støtteordninger for kjøp av utstyr er viktig både for rekruttering til idrett og friluftsliv, og det bidrar til å gi barn og voksne like muligheter for aktivitet.

Egentrening er den dominerende treningsaktiviteten for voksne. Særlig på vinterstid er det mange som ønsker å trene innendørs. Vi har fått mange innspill på at folk ønsker seg et større og bedre treningsrom med mer og nyere utstyr, og bedre luft.

Bo- og nærmiljø

Leirfjord kommune har spredt bosetning og begrenset kollektivtransport. For å få tilstrekkelig hverdagsaktivitet er det behov for gode bo- og nærmiljø i hele kommunen. Turområder og lekeområder må være der folk lever og bor hvis de skal bli brukt. Mange steder oppleves veiene utrygge for gående og syklist. Det er behov for bedre tilrettelegging for myke trafikanter. Utbygging av gang- og sykkelvei, snarveier og trygge ferdselsårer vil øke andelen som benytter aktiv transport fremfor bil.

Friluftsliv

Det å kunne drive med friluftsliv er en viktig helsefremmende aktivitet. For å få flest mulig oftest mulig ut på tur er det viktig å prioritere det bostedsnære og lett tilgjengelige friluftslivet. Leirfjord kommune har mange kjente og merkede turstier. Utfordringen fremover er vedlikehold av eksisterende turløyper, tegning av grunneieravtaler og markedsføring av kommunens mange tur- og friluftsområder. Det er behov for en fortsatt satsning på vinterfriluftsliv med hovedvekt på skiløyper. Etablering av scooterløyper kan bidra til at særlig bevegelsehemmede får lettere tilgang til naturopplevelser på vinterstid.

På Leland er det behov for et bedre tilrettelagt og tilgjengelig friluftsområde for skoler, barnehager og eldre. Utvikling av det statlig sikrede friluftsområdet Lysåsen, i samarbeid med befolkningen og brukergrupper, kan gi en friluftsmøteplass for alle.

Idrett

Økningen i antall barn på hvert kull vil kunne gi mer press på anleggene i årene fremover. Gode tilbud for ungdomsgruppen må prioriteres. Det er viktig å sikre at alle barn og ungdom får anledning til å delta i idrett uavhengig av hvor de bor og familiens økonomi. Det kan være behov for noen nye anlegg i planperioden, men hovedtrykket må ligge på drift og vedlikehold av de anleggene vi har.

Drift og vedlikehold

Det er behov for avtaler som sikrer vedlikeholdet av eksisterende anlegg. Dette gjelder både avtaler med lag og foreninger og interne prosedyrer. Det må settes av økte ressurser til vedlikehold av lekeplasser, friluftsanlegg, idretts- og nærmiljøanlegg.

MÅLSETNINGER

Formål

Alle innbyggere i Leirfjord skal ha tilgang til gode naturopplevelser og kunne være fysisk aktive ut i fra egne forutsetninger!

Resultatmål

Hva skal vi oppnå i løpet av planperioden?

Aktivitet

- Det skal utvikles en attraktiv sosial møteplass for ungdom i Leirfjord.
- Alle skoler og barnehager i Leirfjord skal være godkjente etter forskrift for miljørettet helsevern i skoler og barnehager.
- Alle skoler og barnehager i Leirfjord skal være godkjente etter kriteriesett for helsefremmende skole/barnehage.
- Leirfjord kommune skal kunne tilby møtelokaler for frivillige lag og foreninger.
- Leirfjord kommune skal nedsette en arbeidsgruppe som ser på muligheter for utbedringer ved styrketreningsrommet.
- Leirfjord kommune skal etablere samarbeid med BUA Alstahaug og frivilligheten om utlån av utstyr for idrett og friluftsliv.

Bo- og nærmiljø

- Leirfjord kommune skal utvikle Lysåsen til å bli et tilgjengelig og attraktivt friluftsområde, i tett samarbeid med befolkningen og aktuelle brukere.
- Leirfjord kommune skal samarbeide med lokale lag og foreninger om bostedsnære lekeplasser og sosiale møteplasser.
- Leirfjord kommune skal legge bedre til rette for myke trafikanter, både sommer og vinter.
- Andelen barn og voksne som går eller sykler til hverdagsaktiviteter, jobb og skole skal økes.

Friluftsliv

- Leirfjord kommune skal utarbeide en kommunal plan for friluftslivets ferdselsårer.
- Leirfjord kommune skal i samarbeid med lag og foreninger skilte og tilrettelegge 1 tursti og/eller et turmål hvert år.
- Leirfjord kommune skal tilby elektronisk turregistrering og nettbasert turinformasjon.
- Leirfjord kommune skal etablere et universelt utformet friluftsområde med bål plass/gapahuk sentralt på Leland.
- Leirfjord kommune skal sikre god tilrettelegging av skiløyper i Tovåsen og Randalen.

Idrett

- Det skal bygges et nytt og brukervennlig lager for Leirfjordhallen.
- Leirfjord kommune skal være en aktiv støttespiller for idretten i etablering av nye aktiviteter eller utvidelse av etablerte tilbud.

Drift og vedlikehold

- Leirfjord kommune skal få på plass drift- og vedlikeholdsrutiner for alle idretts- og nærmiljøanlegg i kommunen.
- Leirfjord kommune skal samarbeide med lokale lag og foreninger for å sikre god drift og vedlikehold av idretts- og nærmiljøanlegg der det er mulig.
- Rehabilitering av anlegg for å møte krav om universell utforming skal prioriteres.

HANDLINGSPROGRAM FOR ANLEGG

Prioritert handlingsprogram for nærmiljøanlegg og Prioritert handlingsprogram for ordinære anlegg er prioriterte lister over de anleggene som skal søke om spillemidler. Leirfjord kommune må hvert år rullere og vedta nye prioriterte handlingsprogram, før det kan sendes søknad om spillemidler.

Uprioritert plan for anlegg er en liste over innspill som vi har fått til planen. Dette er anlegg der det kan bli aktuelt å søke om spillemidler eller realisere anleggene på annen måte. Anlegg i Uprioritert plan for anlegg kan flyttes over til prioriterte handlingsprogram gjennom den årlige rulleringen. Det må da foreligge en plan for finansiering av egenandelen. Se Kulturdepartementets veileder *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet* for informasjon om spillemiddelordningen.

Prioritert handlingsprogram nærmiljøanlegg

Anleggstype	Prosjekteier	Sted	Byggestart	Kostnad	Drift per år		Merknader	Finansiering (i 1000 kr)											
					km	pm		2019			2020			2021			2022		
								km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm
1 Aktivitetspark Ulvangen skole	Ulvangen Vel	Ulvangen	2018	kr 203 000	kr 2 000		Ferdigstilt. LK har forskuttert SM. Søknad fornyes i 2019		101	102									
2 Levang Nærmiljøanlegg	Levang Ve og Vel	Levang	2020	kr 200 000	kr 2 000		LK forskutterer SM		100			100							
3 Bardal Nærmiljøanlegg	Bardal Ungdomslag	Bardal	2020	kr 300 000	kr 2 000		Under planlegging, søker kanskje om SM				200	100							
Sum				kr 703 000	kr 6 000	0		0	201	102	200	100	100	0	0	0	0	0	0
SM=Spillemidler																			
KM=Kommunale midler																			
PM=Private midler																			
LK=Leirfjord kommune																			

Prioritert handlingsprogram ordinære anlegg

Anleggstype	Prosjekteier	Sted	Byggestart	Mål/str.	Drift per år		Kostnad	Finansiering (i 1000 kr)											
					km	pm		2019			2020			2021			2022		
								km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm	km	sm	pm
1 Garasje for Tråkkemaskin, Tovåsen skianlegg	Leirfjord kommune	Tovåsen	2020	70 m2	kr 5 000		kr 300 000				200	100							
8																			
Sum					kr 5 000	kr -	kr 300 000	0	0	0	200	100	0	0	0	0	0	0	0
SM=Spillemidler																			
KM=Kommunale midler																			
PM=Private midler																			
LK=Leirfjord kommune																			

Upprioritert plan for anlegg

Anlegg/behov	Sted	Eier av prosjektet/ innspill fra
Løpende elg bane. Elektroniske skiver	Austvika	Bardal- og Levang skytterlag
Opprusting og belysning av turvei, Blysethveien	Bardal	Bardal Ungdomslag
Vedlikehold av Borgen og merkede turstier i Bardal	Bardal	Bardal Ungdomslag
Ride- og kjørebane	Bardal	Bardal Ungdomslag/Privat innspill
Tilrettelegging for lavterskel turløyper, stier og snarveier i bonære områder	Leirfjord	Innspill fra spørreundersøkelse
Styrketreningsrom	Leland	Innspill fra spørreundersøkelse
Garderobeanlegg ved kunstgressbanen, i samknytning med eksisterende kiosk og lager.	Leland	Leirfjord Idrettslag
2 ballbinger i endene av eksisterende kunstgressbane	Leland	Leirfjord Idrettslag
Akebakke med gapahuk ved Leland lysløype	Leland	Leirfjord Idrettslag
Pump-track, gamle grusbanen.	Leland	Leirfjord Idrettslag
Tribuneområde på Tovåsen skianlegg	Tovåsen	Leirfjord Idrettslag
Renovering utvendig, Leirfjord Idrettshus	Leland	Leirfjord Idrettslag
Renovering av Skihytta på Tovåsen.	Tovåsen	Leirfjord Idrettslag
Terrengsykkelløype i Lysåsen, med utvidelse i eksisterende lysløype. Knyttes opp mot Pump-track.	Leland	Leirfjord Idrettslag
Løpebane, Leland Idrettsplass	Leland	Leirfjord kommune
Kulturhusparken, nærmiljøanlegg	Leland	Leirfjord kommune
Lysåsen friluftsområde. Universelt utformet sti med gapahuk, bål plass, aktivitetsområde ol. Tilrettelegging for eldre, skoler, barnehager, ungdommer og familier.	Leland	Leirfjord kommune
Leinesodden-Helgelandsbrua. Tilrettelegging av statlig sikret friluftsområde i samsvar med forvaltningsplan. Fiskeplass, gruset sti, bål plass/gapahuk, klatreområde.	Leines	Leirfjord kommune
Tilrettelegging av universelt utformet turmål sentralt på Leland. Tursti med gapahuk/ bål plass og aktivitetsområde. Tilrettelegging særlig med tanke på eldre, skoler/barnehager og funksjonshemmede.	Leland	Leirfjord Kommune
Opprusting av Kulturminnesti på Brunaset	Fagervika	Leirfjord kommune
Rehabilitering av kunstgressbanen i forhold til ny forskrift	Leland	Leirfjord kommune
Skilting og merking av turstier etter kommunal prioriteringsplan	Leirfjord	Leirfjord kommune
Lagerplass Leirfjordhallen	Leland	Leirfjord kommune

Forslandsdalen - en energisk vandring.	Forslandsdalen	Leirfjord kommune, Helgeland Kraft, Helgeland museum
Etablering av vinterturmål/gapahuk i tilknytning til merkede scooterløyper. Turmålet skal være spesielt tilrettelagt for bevegelseshemmede.	Leirfjord	Leirfjord Kommune
Motocrossbane (utvidelse fra endurobane)	Vatne	Leirfjord Motorsportklubb
Universell utforming og belysning, gapahuken i Grubveien	Leland	Leirfjord Pensjonistforening, Leland Grendeutvalg
Aktivitetspark i Kariengenget	Levang	Levang Ve og Vel
Gatelys turvei, Levangsrunden	Levang	Levang Ve og Vel
Tursti til Hubulen og Tuva	Levang	Levang Ve og Vel
Universell utforming Leinesstien	Leines	LHL Leirfjord
Paintballanlegg	Leirfjord	Privat innspill
Lyssetting og brøyting av Karl Johan (tursti)	Leland	Private innspill
Turløype til Klubbmannen	Leland	Slettan Vel
Nærmiljøanlegg Slettan	Leland	Slettan Vel
Utbedring av turløype til Langvatnet	Leland	Slettan Vel
Universell utforming, St. Olavssteinen	Angarsneset	St. Olavssteinens venner
Nærmiljøanlegg	Sundøya/Tverlandet	Sundøya grendeutvalg
Fiskeplass for rullestolbrukere, gamle fergekaia på Sund.	Sundøy	UIL Trygg
Oppgradering av veien over Åkvikmyrene til Horva	Sundøy	UIL Trygg
Universell utforming av turområdet ved Gapahuken ved Horva	Sundøy	UIL Trygg
Gapahuk/møteplass i Nordlia	Nordlia	UL Nybrot
Turløype og skiløype Nordlia	Nordlia	UL Nybrot
Oppgradering av lysløype på Bakken	Bakken	UL Nybrot
Klatrepark, Leland	Leland	Åsen og Moen Velforening

KART

Kart over anlegg som har mottatt spillemidler finnes på Anleggsregistrets hjemmeside:

<https://www.anleggsregisteret.no/finn-anlegg/>

Kart over kartlagte friluftsområder i Leirfjord finner du her:

<http://friluftsliv.avinet.no/default.aspx?gui=1&lang=2> Velg kartlag *Friluftsliv i Nordland* under fanen friluftsliv.

Elektronisk turkart over merkede stier og turområder finnes på Turkart Helgeland og TellTur:

<http://www.turkarthelgeland.no/> og <https://www.telltur.no/>

Takk til følgende fotografer for lån av bilder til planen:

Forsiden: Hege Ansnes Igeland, Leines Lekeplass.

Side 12: Roy-Åge Edvardsen, Nordlia.

Side 28: Geir Edvardsen, Kløven